

УДК 667.64:678.026

А.В. Сапронова м.н.с., Н.М. Букетова м.н.с., О.В.Лещенко асистент
Херсонська державна морська академія, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЗЕРНИСТИХ ДОБАВОК НА ВЛАСТИВОСТІ ЕПОКСИДНИХ АДГЕЗИВІВ

A.V. Sapronova, junior researcher, N.M.Buketova, junior researcher, O.V. Leshenco
assistant

INVESTIGATION OF THE INFLUENCE OF GRANULAR ADDITIVES ON THE PROPERTIES OF EPOXY ADHESIVES

Постановка проблеми. Для формування епоксидних адгезивів актуальним є застосування більш дешевих наповнювачів, що дозволяє знизити вартість композицій. При цьому значна кількість металургійних підприємств України отримує велику кількість відходів виробництва щорічно. Охолоджувані на повітрі металургійні шлаки в основному переробляють на щебінь, який застосовують у вигляді баласту при будівництві залізниць, а також використовують як заповнювач при спорудженні захисних покриттів автомобільних доріг. Водночас, використання таких добавок при формуванні епоксидних адгезивів передбачає поліпшення властивостей матеріалів та водночас зменшення їх собівартості і утилізацію відходів промислового виробництва.

Мета роботи – провести аналіз впливу зернистих добавок, що є відходами від промисловості, на адгезійну міцність матеріалів.

Результати досліджень та їх обговорення. При формуванні композитного матеріалу (КМ) використано епоксидний діановий олігомер марки ЕД-20 (ГОСТ 10587-84). Для зшивання епоксидних композицій використано твердник поліетиленполіамін (ПЕПА) (ТУ 6-05-241-202-78). Як наповнювач для експериментальних досліджень використано гранульований шлак (ГШ) зернистістю $d = 80$ мкм і $d = 63$ мкм.

Встановлено, що введення у епоксидний олігомер часток дисперсного наповнювача ГШ з розміром часток 80 мкм за вмісту $q = 10...20$ мас.ч. приводить до підвищення показників адгезійної міцності при відриві КМ від $\sigma_a = 24,8$ МПа (для полімерної матриці) до $\sigma_a = 25,0$ МПа. Максимальне значення адгезійної міцності при відриві спостерігали при введенні часток ГШ за вмісту $q = 60$ мас.ч. Такі КМ характеризуються адгезійною міцністю, що становить $\sigma_a = 34,3$ МПа. У даному випадку доцільно розглядати поліпшення властивостей не лише за рахунок механічної взаємодії, але й хімічну взаємодію одинарних зв'язків -C-N-, -C-C-, -C-O-, -NH-, -CH- із боковими групами та сегментами макромолекул епоксидного олігомеру ЕД-20.

Стосовно впливу вмісту часток ГШ з розміром 63 мкм на властивості КМ можна констатувати наступне. Встановлено, що введення часток ГШ за вмісту $q = 10...20$ мас.ч. забезпечує монотонне зростання адгезійної міцності при відриві. При цьому, максимальне значення адгезійної міцності при відриві ($\sigma_a = 44,5$ МПа) спостерігали за вмісту добавки $q = 20$ мас.ч. Подальше введення часток ГШ ($q = 40...80$ мас.ч.) призводить до зниження значень адгезійної міцності КМ до $\sigma_a = 30,2...40,0$ МПа.

Висновки. На основі проведених досліджень можна констатувати, що для формування захисних покриттів із високими показниками адгезійної міцності доцільно використовувати частки ГШ зернистістю 63 мкм за вмісту $q = 20$ мас.ч. Адгезійна міцність при відриві таких матеріалів становить – $\sigma_a = 44,5$ МПа.